

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

HE 143/2013; SATOVAHINKOJEN KORVAAMISESTA ANNETUN LAIN VÄLIAIKAINEN MUUTAMINEN JA KUMOAMINEN

Hallituksen esityksen 143/2013 keskeisenä tavoitteena on siirtyä valtion vastattavana olevasta satovahinkojen korvausjärjestelmästä vakuutus pohjaiseen järjestelmään vuodesta 2016 alkaen. Valtion varoista korvattaisiin vielä vuosien 2014 ja 2015 satovahingot.

Päätös valtion vastuuseen perustuvan korvausjärjestelmän kumoamisesta on poliittinen, minkä vuoksi Finanssialan Keskusliitto (FK) ei ota siihen kantaa. FK haluaa kuitenkin tuoda esiin sen jäsenenä olevien vakuutusyhtiöiden näkökulmasta seuraavan.

FK yhtyy hallituksen esitykseen siinä, että sekä vakuutusyhtiöiden että tuottajien kannalta tarvitaan riittävän pitkä siirtymäaika, jos valtion korvausjärjestelmä kumotaan. Sen vuoksi päätökset valtion korvausjärjestelmän kumoamisesta ja siihen mahdollisesti liittyvistä viljelijöiden tuista tulee tehdä riittävän ajoissa ennen vakuutus pohjaiseen järjestelmään siirtymistä.

Suomessa toimivat vakuutusyhtiöt eivät tällä hetkellä tarjoa satovakuutuksia, koska valtion korvausjärjestelmän vuoksi tuotteille ei ole ollut kysyntää. On vielä epävarmaa, syntyykö satovakuutusmarkkinoiden kehittymisen edellyttämää riittävän laajaa kysyntää, jos valtion korvausjärjestelmän kumotaan. Markkinoiden syntymistä voidaan kuitenkin Suomessa tukea muiden maiden tapaan. Tukivälineitä ovat: 1) viljelijöille maksettava vakuutusmaksutuki ja 2) satovakuutus tuotteiden vapauttaminen vakuutusmaksuverosta.

1. Viljelijöille maksettava satovakuutusmaksutuki

Suomi voi muiden EU-maiden tapaan edistää ja tukea satovakuutusmarkkinoiden syntymistä maksamalla viljelijöille vakuutusmaksutukea EU-lainsäädännön sallimissa puitteissa. Tuki voidaan maksaa EU:n maaseutuasetuksen mukaisena tukena, jolloin se voi olla enintään 75 % vakuutuksen maksusta. Asetuksessa asetetaan lisäksi monia erilaisia ehtoja tuettaville vakuutuksille.

Satovakuutusmaksutukea voitaneen haluttaessa maksaa myös kokonaan kansallisesti, mutta EU:n maatalousalan valtiontuen puitteiden uudistuksen vuoksi kansallisen tuen ehdot eivät vielä ole selvillä.

Jos Suomessa otetaan muiden maiden tapaan käyttöön viljelijöille maksettava vakuutusmaksutuki, on vakuutusmaksutuesta ja sen maksamisen ehdoista ja valvonnasta valmisteltava erillinen hallituksen esitys. FK katsoo, että vakuutusmaksutukea koskevan lain valmistelu tulee käynnistää mahdollisimman pian, viimeistään vuoden 2014 alussa. Näin sen vuoksi, että vakuutusyhtiöiden tuotekehittelyn ja erityisesti siihen liittyvän

järjestelmätön kannalta pitäisi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tietää, miten satovakuutusmaksutukijärjestelmä käytännössä hoidetaan ja mitä ehtoja tuettaville vakuutuksille asetetaan. Mahdollisesta tukijärjestelmästä ei saa tehdä hallinnollisesti liian raskasta eikä vakuutusyhtiöiden tuotekehittelyä tarpeettomasti rajoittavaa, koska sellainen lisäisi eri tahojen (valtio, tuottajat, vakuutusyhtiöt) kuluja ja vähentäisi vakuutusyhtiöiden ja tuottajien kiinnostusta satovakuutusturvaa sisältäviin vakuutuksiin.

2. Satovakuutukset vapautettava vakuutusmaksuverosta

Vakuutusmaksuvero on välillinen, yleiseen alv-kantaan (24 %) sidottu vero, jota peritään vahinkovakuutuksista (laki eräistä vakuutusmaksuista perittävästä verosta; 664/1966). Sen tuottoarvio on valtion vuoden 2013 budjetissa 686 miljoonaa euroa. On huomattava, että vaikka vero on yleisen arvonlisäveron suuruinen, ei vakuutusmaksuvero ole arvonlisäverotuksessa vähennyskelpoinen.

Vakuutusmaksuverotusta ei ole EU:ssa harmonisoitu, vaan se on kansallinen vero. Joissakin valtioissa ei ole lainkaan kyseistä veroa, toisissa kuten Suomessa sellainen on. Suomen verokanta on korkea ja veropohja laaja. Vero tulee rasittamaan myös satovahinkovakuutuksia, jos niitä ei erikseen vapauteta verosta muuttamalla vakuutusmaksuverolakia. Näin on tehty esimerkiksi Ranskassa ja Italiassa, jossa maatalouden vakuutukset on vapautettu verosta, vaikka vakuutusmaksuveroa peritään muista vakuutuksista. Italiassa puolestaan satovakuutusten verokanta on 2,5 % kun verokanta muuten on 12,5 tai 21,5. Suomen naapurimaista Virossa ei ole lainkaan vakuutusmaksuveroa ja Ruotsissakin veroa peritään vain autovakuutuksista.

FK katsoo, että satovakuutukset tulisi vapauttaa vakuutusmaksuverosta, jos valtion korvausjärjestelmä kumotaan. Lisäksi olisi epätarkoituksenmukaista, että luotaisiin malli, jossa valtio ensin luo, rahoittaa ja hallinnoi vakuutusmaksutukijärjestelmää ja samalla verottaa kyseistä vakuutusta.

Koska kasvinterveyskorvausjärjestelmä muuttuu (1.1.2014) ja paineita kohdistuu kasvintuhoojien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen vakuutuksista valtion korvausjärjestelmän sijasta, FK katsoo, että myös kasvintuhoojien varalle otettavat vakuutukset tulisi vapauttaa vakuutusmaksuverosta.

FINANSSIALAN KESKUSLIITTO

Lea Mäntyniemi